

REDACTIA

Arad, Deak Ferencz-u. Nr. 8

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
pe 10 cor.; pe 1/4 de an
10 cor.; pe 1 lu. a 2 cor.
de Duminică pe an
— 4 coroane.
Pentru România și
trănităre pe an:
40 franci.

manuscrisurile nu se napoiază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deak Ferencz-u. Nr. 8

INSERTIUNILE:

de un șir zarmondi prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisorile nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Gimnasiul din Brad.

(S.) Modest cuib al culturii noastre naționale, gimnasiul din Brad își datorește ființa unei inimoase pleiade de bărbați luminați, pătrunși de iubirea de neam și conștient de datoria lor față de acesta.

Fruntașii români, conducătorii acestui fostului comitat al Zarandului, spart de regimul Tiszaist, cum puteau hărzi neamului nostru o mai mândră cetate de apărare și cuib de dezvoltare, decât întemeiând aceea școală modestă, după puterile lor, al cărei rol în viața noastră națională atât de frumos se prezintă!

Vieța rămandeană a vechiului comitat al Zarandului a fost nimicită de șovinism, dar' un stâlp puternic la rămas neamului nostru, un altar limbii și culturii românești, un focar la a cărui lumină se perindează generații după generații, — umplându-și sufletul de același duh, de care întemeiatorii au fost pătrunși: gimnasiul din Brad.

Istoricul ținut al Zarandului și țeara Moților aici își trimit vâstarele, la izvorul de lumină, pentru luminarea minții, și cultivarea sufletului.

Un frumos număr de frunțași de al neamului nostru a trecut prin această școală, și din ce în ce se mărește numărul acelor care cu drag își aduc aminte de băncile gimnasiului din Brad.

Din pleada celor ce au pus baza acestui institut de cultură, puținii ce vor mai fi în viața, precum și tot sufletul românesc de bine, cu mulțumire va privi la tinăra generație ășită din această școală, care și a înțeles datoria, în vremurile grele prin care trecem.

„Legământul“ tinerimei, formarea unei reuniuni pentru ajutarea elevilor săraci care cercetează gimnasiul din Brad, e tot ce pute fi mai frumos, mai nobil și mai bine-venit. Sprigin material le trebuie copiilor deștepți și săraci al neamului nostru, ca apoi școala, instrucțiunea și educațiunea încredințate mânilor destoinice ale profesorilor, gimnaziul din Brad să ne dea generații sănătoase la trup și la minte, pentru mărirea și întărirea neamului nostru românesc.

Cu atât mai mult este de merit inițiativa tinerimei, compuse din profesori, profeți, învățători, etc. cu cât în actual membrilor ei vedem validându-se spiritul de jertfă: a da din puținul tău, pentru un mare scop, cu o țintă ideală.

Cuvintele de laudă sunt de prisos; cu atât mai mult, cu cât conștiința datoriei și demnității naționale ni-se prezintă aici ca elemente caracteristice conștințite de sentimentul propriu al celor „legătuți“, — spre mândria școlii ce astfel i-a crescut!

Este cu atât mai momentuoasă această strângere și încălzire în jurul școlii din Brad, cu cât statul se pregătește a o găti, prin...

concretență, plănind să ridice și el un gimnasiu la Abrud, ba chiar și la Baia-de-Criș.

„Ori cât timp Românii vom fi, nu ne temem c'om perili“

Tinerimea zarandeană e la postul său.

Simpatii ruso maghiare. Compatrioții noștri maghiari, totuși supuși ai Dinastiei și „stâlpi ai monarhiei“, se simt flatați de complimentele rusești, ce li se fac, pentru că se prezintă ca un element care nu se simte bine în legăturile Triplei-alianțe.

Cu o satisfacție de naiv *Magyarország* relatează din ziarul *Rossia* următoarele:

„Și dacă admitem că Tripla alianță este un bine pentru Austria, de aci nu urmează că este un bine și pentru Ungaria. Austria, care servește planurile Germaniei, se poate mângâia cu faptul că salvează „germanismul“ (Față de cine? R.). Pe când Ungaria din întreaga istoria să nu poate scoate decât ură în contra germanismului, care este așa scum Austriei. Ungaria în serviciul germanismului! Aceasta e culmea necuminteniei“...

Culmea cuminteniei maghiare, pentru Ruși, natural, ar fi să intre la stăpân în slujbă moscovită! Și compatrioții noștri nu simt ce prăpastie ascunsă în... viziunea unui verde plaiu le pune în vedere colosul de la Nord?

Ca și cotoiul călugărit din poveste, *Rossia* spune ademenitoare vorbe:

„Noi, Rușii, ca bunii vecini ai Ungariei, nu putem decât să ne bucurăm când acolo se ridică idei sănătoase. Greșala pe care noi am să ărsita-o odată, de mult din întâmplare, este a trecutului! Noi dorim ca Ungaria, „partea subordonată“, să nu fie nevoită să suporte fără voie roșul de roabă silită „Triplei alianțe“...“

Și aceste vorbe — faptul că Rusia știe să complimenteze pe cei slăbănogi, când este vorba în interesul ei, compatrioții noștri îngânfați o iau de bani buni?

„Was bin ich, und was kann ich no h warden!“

Ar fi ridicol, dacă n'ar fi trist.

Alianță torco-română. „Apăr. Naț.“ scrie: „Din s'rginte vrednică de încredere, aflăm că, după indicațiunile și stăruințele contelui Buelow, cancelarul Germaniei, între statul român și cel turcesc s'a încheiat de curând un tratat ofensiv și defensiv, față de ori-cine ar căuta să tulbure liniștea în Peninsula Balcanică, sau să atace pe vre-unul din statele care au încheiat tratatul de care vorbim. Această știre a produs o adâncă impresie în cercurile diplomatice. Ca o consecință a acestui tratat, după stăruințele Rușii, s'a încheiat și tratatul între Serbia și Bulgaria“...

„Unitatea“ statului ungar.

„Unitatea“ statului ungar și caracterul național-maghiar al acestui stat poliglot, — eată ceea-ce mai ales preocupă pe „patrioții“ de toate nuanțele. Cine jură pe acest credeu politic al lor, le este prieten. Cine le amintește că se găsesc șapte milioane față de nouă milioane nemaghiari, și prin urmare unitatea și caracterul național maghiar este o chimera, dușmănit este de ei.

Un memento a fost, în privința aceasta ședința dela 21 c. a Dietei crome despre care eată ce scrie „Budapesti Hir-lap“ (dela 23 c.)

„Alaltăieri în Dieta provincială din Agram cu ocazia discuției asupra legii mărcilor de scutire s'a petrecut o discuție de drept public foarte interesantă. În cele cinci articole ale legii se amintește în mai multe locuri

și de statul maghiar ceea-ce unui deputat cu numele *Zsilovits* nici decât nu i-a plăcut și a propus o modificare în sens ca din punct de vedere al dreptului politic croat să se folosească mai corect *Terile coroanei Ștefan Ștefan*. Dr. *Mazura* nu a primit propunerea, deoarece ea expresia aceasta este numai politică ear' nu cuprinde și noțiunea teritorială. E mai practic a se zice regatele maghiar, croat și slavon ori comunitatea de stat croat maghiar... Majoritatea, considerând că Ungaria este numai un regat ear' nu stat, a primit expresia: „*Terile coroanei Ștefan Ștefan*“. Va să zică în ședința dela 21 c. a Dietei crome statul maghiar a fost șters și Ungaria s'a proclamat simplu regat ori una din țerile Coroanei Ștefan Ștefan, cum e de pildă — Slavonia. De altminteri Ungaria a fost de mult ștearsă din titlul unei întreprinderi literare. Opul „*Monarhia austro-ungară în chipuri și scris*“, părțile privitoare la patria noastră l'a adus sub titlul: „*Ungaria*, volumul I. II. etc. Volumul care tratează însă despre Croația a avut titlul: „*Volumul VIII al Terilor coroanei Ștefan Ștefan*“. Naște acum întrebarea: există oare un stat maghiar pe care a-l recunoaște cel dela Agram sunt întocmai așa de datorți, ca cel dela Viena, ori există numai un simplu regat maghiar, una din țerile cu autonomie proprie ale Coroanei Ștefan Ștefan? Chestia aceasta, într'adevăr, n'ar strica să fie odată definitiv rezolvată“.

Am dori și noi. S'ar învedera atunci că „ideia“ pretutident stă pe base foarte șubrede.

O paralelă.

II.

Fruntașii poporului maghiar au luat în timpul negocierilor de la 1868 atât față cu Coroana, cât și față cu ceilalți ai lor angajamentul de a asigura prin legi și prin o conștiințioasă practică constituțională libertatea de dezvoltare națională a tuturor popoarelor ce constituiesc regatul ungar. În virtutea acestui angajament s'a creat legea pentru naționalități, care nu este o lege ordinară, ci un pact constituțional, temelia viețuirii împreună a popoarelor din țerile coroanei ungare.

E învederat, că prin încheierea acestui pact atât Coroana, cât și Maghiarii, precum și celelalte popoare din regatul ungar au adus jertfe și au primit îndatoriri și că paucă conviețuire e cu puțință numai câta vreme fie-care din părțile pactante își implinește datoriile. Cele mai mari îndatoriri le-a primit poporul maghiar, care a luat sarcina de a conduce afacerile comune ale statului ungar astfel reconstituit, o sarcină, care cere multă pricepere, multă muncă și multă stăpânire de sine.

Nobilul maghiar însă e om ușuratic, căruia îi place să facă gură și să poruncească, să trăiască 'n belșug și să cheltuiască nebuștește, dar nu și să muncească. Clasa conducătoare a Maghiarilor înțelegea dar lucrurile așa, că ea va porunci, ear ceilalți vor servi munca cea grea, își va lua lefuri mari și-și va face treburile, ear ceilalți vor trăi de azi pe mâne făcând treburile ei.

Chiar la formularea legii maghiarii au fost dar de rea credință.

Ei s'au învoit, ce-i drept, ca să

li-se asigureze celorlalți concetățeni ai lor dreptul de a-și chivernisi ei înșiși afacerile culturale și de a se folosi fiecare de limba sa în administrațiune și la instanțele judecătorești. Trebuiau să se învoiască, fiind-că aceasta era o condițiune sine qua non a pactului.

În fața acestui drept stetea datoria ori-și-cărui funcționar administrativ și a ori-și-cărui judecător de a ști limba, de care administratul ori justițiabilul se folosește. Urma deci ca „*nemes emberul*“ ori să renunțe la mulțumirea de a-și administra ori de a-și judeca și pe Români, ori să-și deie osteneala de a învăța pe lângă limba sa și pe cea română. Adevăratul nobil maghiar nu știe însă nici să renunțe, nici să ostenească. Spre a-și scuti dar' pe el, legea a fost lăsată fără de sancțiune și nicăiri nu ni se spune, ce are să se întempe. dacă autoritățile publice nu vor respecta legea și guvernul nu le va sili s'o respecteze.

Ni-a rămas dar' numai sancțiunea constituțională, în virtutea căreia parlamentul trage în judecată pe guvernul, care nu respectează legile ori nu impune respectarea lor ori îl silește printr'un vot de neîncredere să se retragă.

Ca să ne lipsească și de sancțiunea aceasta, Maghiarii au creat o lege electorală și au introdus proceduri electorale, în urma cărora am fost nevoiți să renunțăm la dreptul nostru de a ne trimite reprezentanți în parlament.

De aici înainte Maghiarii au ajuns în largul lor, și parlamentul ungar nu nu mai n'a stăruit ea fie respectată legea creată de el însuși și sancționată de regele constituțional al Ungariei, dar' a și aprobat prin aplauze vit procederea guvernului, care călca legea.

Lucrul acesta e pe cât se poate de comod, dar e în același timp învederat, că atunci, când guvernul ungar nu respectează pactul fundamental și nici parlamentul, nici Coroana nu intervine spre a impune respectarea lui, legăturile legale sunt rupte și Românii s'ar putea simți și ei atât în conștiințele lor, cât și în fața lumii și înaintea lui Dumnezeu deslegați.

Aceasta e pozițiunea, în care au fost împinși Românii din regatul ungar. Ei se supun autorităților ungare, își plătesc impozitele, își dau contingentul pentru armată și respectază legile Ungariei, pentru-că sunt oameni chibzuiți, care țin să nu-și mistuie puterile în opintiri de-oam-dată zadarnice: dar li-se impune datoria de a fi trezi și a-și apăra interesele cum vor pute după timpuri și după împrejurări.

Aceasta e aceea-ce îi face pe Maghiarii să se neliniștească când își aduc aminte de multele mit de Ardeni, pe care i-au silit să-și părăsească țara, să se despartă de rudele și de prietenii lor din copilărie și să caute o nouă patrie pentru copiii lor. Acesta e un lucru, care nu se uită! Domnul Benedict Jancsó și cei de o potrivă cu dînsul știu foarte bine, că

Noutăți

Acad 25 Decembrie n. 1900.

Ideia „salvată”! Ziarele maghiare publică stirea că din seminarul evanghelic din Eperjes 7 tineri au fost dați afară făcându-se ei vinovați de un păcat mare: *partea antipatriotică!*

D sigur, tinerii dați afară sunt Slovacii și păcatul lor va fi fost că vor fi citit jurnale și cărți în limba slovacă.

Verba e „să” „ideia” e salvată!

Alegătorii Aradului sunt în număr de 3694. Cel mai mulți, 2438, sunt în oraș, iar în suburbii locuie de Români, restul.

Alegere. Incetând din viață Percezel Béni, deputat al Aradului, aici se va face o nouă alegere. Guvernamentul vor candida pe publicistul Lipcsy Ádám iar poporalii (clericali) vor pune și ei un candidat.

Și când te gândești că în întreg cercul abea sunt vre-o 50 Unguri!

Kriványofili. Ziarul local al kossuthiștilor în numărul său de crăciun face o jermeniadă navelistică hoțului *Krivány!* Ac centele dii rambice sentimentale se revarsă peste două coloane: Că hoțul, „sărăcuț”, sta acum la o masă de brad... etc., — și fel de fel de sentimente delicate și duioase vor sgușui inima lui...

Nu este acesta un sandal?

Scăparea în balamuc! Se știe că Palzky, cel care cheltuisse un milion cu acțiunile prin Italia, a scăpat de temniță făcându-se nebun.

Ziarele maghiare aduc acum știrea că Lukács Béla, fostul comisar al secției maghiare la expoziția parisiacă, de mai multe săptămâni se află într-o casă de sănătate (la Buda), suferind de ideea fixă să face socotelile expoziției.

Fapt e, scrie „Arad és Vidéke”, că din sul a cheltuit cu 500 000 coroane mai mult decât era proiectat, iar socoteala n'a dat loc.

Probabil că nici nu va da, căci cum poate face socotele un om ajuns la balamuc?

Pe când vom pute înregistra că știoria în — America?

Fetiță jertfa flacărilor Est dimineața înpre-zua crăciunului catolic, pe când în duștriușul Pauli *Olasz* din Arad împreună cu soția sa lipseau din odă, fetița lor de 4 ani, Maria, rămasă singură a început să se joace cu chibriturile ce a găsit pe masă. Aprinzând mereu la chibrituri, i a căzut focul pe hăniță, și de odată îmbrăcăminte și a luat foc. Pe când părinții alarmati de ținetele condei au sosit mica ființă era

conștient, căci, cauză din situația lor înaltă de mai înainte, sunt aruncați încoace prin locuri foarte depărtate, se ridică aici iar din treaptă în treaptă și introduce în sferele acestea streine de dinșii, alte obiceiuri, altă cultură. Vasile Ivanovici, din pricina libertății sale eugetări și a liberalismului său se coboră treaptă cu treaptă — încet dar sigur și privea această stare cu liniștea unui filosof. Din pricina unor înfruriri pedagogice necunoscute — care ies la iveală destul de des și în țara aceasta a surghiuniților — el își însușise apucăturile și gustul unui om inteligent și acestea-l rămaseră credincioase toată viața, așa că pentru dănao, el renunța la câte unele comodități exteriore.

După: *Vladimir Korolenko.*

(Va urma).

cu întreg trupul părjolit. După opinia medicilor cu greu va pute scăpa cu viața de ranele ce i-au cauzat arsurile.

Dar de crăciun împărătesc. Un adjunct al Sultanului a fost trimis la Berlin, pentru a preda împăratului *Wilhelm* un dar de crăciun din partea *Sultanului*. Darul se compune din două săbii mari, de cavalerie, două spade și două bice de călărire, orientate. Săbiile și spadele sunt de aur masiv, groase cu o dedicație și briliante și alte pietre prețioase; tot așa și bicele de călărie. Obiectele ac stea de dar sunt, de altfel, antice, dar luate în Sтамbul.

Conferință. D. Emil R covită și a dezvoltat la Atena, în fața unei săli literalemente plină, conferința sa despre *Lupta pentru trai în ghețurile antarctice*.

Într'un limbaj clar, plin de colorit și de imagini frumoase, conferințiarul a vorbit despre flora și fauna din regiunile înghețate antarctice, de lupta „pentru trai în acel mediu de desolare, precum și de condițiile în care omul poate trăi în acele regiuni, ilustrându-și interesanta sa expunere cu fapte din călătoria sa la Polul Sud cu expediția științifică belgiană.

Conferința a fost însoțită și de proiecțiuni, care au mărit importanța și farmecul exunerii.

Conferințiarul a fost dese ori aplaudat, iar la sfârșit, publicul i-a făcut o manifestație călduroasă de simpatie.

In Camera României s'a format o mare opoziție, în urma deslăpărit radicalilor de conservatori. Astfel în ședința dela 21 Dec., fiind la ordinea zilei un proiect de lege privitor la Curtea de Casație (Curie) prezentat de dl. Măiorescu, proiectul a intrunit numai 56 voturi iar 43 deputați au votat contra.

Kubelik. „*Apărarea Națională*” scrie: „Dintr'un sentiment de simpatie pentru țara noastră, Kubelik a oferit în mod grațios concertul său doilea Societății de cultură Macedo Română. Acest concert, anunțat pentru Sâmbătă 9 Decembrie, va avea loc Luni 11 Decembrie. Prețul acestui concert va servi la mărirea fondului necesar construirii unui local de școală macedo română și pentru cancelaria acestei societăți”.

Noul asasinat politic bulgar. Cu venirea noului guvern bulgăresc la cârmă principatului de peste Dunăre, presa românească a fost unanimă a recunoaște că noul guvern bulgăresc, departe de-a întreprinde ceva în contra bandiților ce alcătuesc comitetul revoluționar macedo-adriaticopolitan, din contra, sub noul regim bandiții vor fi și mai la largul lor; ei vor continua să dicteze în Bulgaria și să decreteze asasinarea celor ce le stau în drum.

Din nenorocire, prevederile presei au început să se adevăriească cu prisosință.

Pe lângă faptul că, imediat ce s'a constituit la Sofia noul guvern, asasinii lui Stambuloff au și venit să se plimbe prin Sofia, liberi și nesupărați de nimeni, sub înalta ocrotire a bandei lui Sarafoff; pe lângă acest fapt, comitetul revoluționar din Sofia, simțindu-se la largul său, continuă, cu aceeași îndrăzneală patrioticele sale isprăvi, ordonând omorarea doctorului Sakelarios din Salonie, un patriot grec, care lupta, ca și Mihăileanu, în contra planurilor lui Sarafoff.

În Camera grecească un deputat a interpelat guvernul în chestiunea omorului doctorului Sakelarios de către bulgari și Camera în unanimitate a cerut guvernului să intervină, luând măsuri necesare în contra banditismului bulgăresc. Guvernul grec a intervenit la Poartă, suverana Bulgariei, în sensul ca guvernul turcesc să ia măsuri în contra bulgarilor. E vorba și de organizarea unui mare meeting la Atena de protestare în contra bulgarilor.

Un pungaș care își sfidează... colegii de mai înainte Din Pojon se anunță că solgăbirăul Kiss Vilmos a fost suspendat.

din oficiul său, acuzat fiind de primire de mită. Comunicându-i-se rezultatul anchetei în loc de a se pregăti pentru apărare, a publicat o broșură litografiată, în care injură pe acuzatorul său. Le zice bandiți, neigăși, etc., iar conducătorului anchetei îi zice mincinos. Nu se apără de loc, ci prinde pur și simplu să fie restituit în funcțiunea sa, pentru-că *nici altă nu sunt mai bună decât dânsul*. În cercul funcționarilor comitetezi e mare agitație; mulți țin partea lui Kiss—spun marele „patriotice” — și susțin că prea aspru a fost regulamentul Ferieciță țară, cu așa funcționarism.

Țarul s'a vindecat. Din Peterburg se telegrafează că alături țarul a ieșit deja din casă și s'a plimbat puțin prin parcul castelului său din Livadia.

Necrolog. Subscriși cu inima plină de durere aduc la cunoștința tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților moartea prezăbitei lor soție și mamă, *Iosefa Onura n. Popoviciu*, adormită în Domnul, în 20 Decembrie, la ora 1 din noaptea, după împărățirea cu St. Taine, în al 56-lea an al vieții și al 31-lea al fericitei sale căsătorii.

Osemintele-i pământești se vor depune spre vecinica odihnă Sâmbătă în 22 Decembrie 1900, la orele 2 d. a. în cimitierul bisericii greco-catolice din Abrud. Ușoară fie-ți țărâna și vecinica amintirea.

Alexandru Ciura, soț; Eugenia m. Simu. Alexandru, Basil, Nicolae, fi; Ioan Simu, gizere.

Krüger. W. T. Stead, cunoscutul jurnalist englez și director al revistei „Review of Reviews” a avut Sâmbăta trecută cu președintele Krüger un interview care a durat cam 20 de minute. Se zice că președintele Krüger s'a arătat foarte rezervat și n'a dat să se înțeleagă nimic relativ la planurile lui viitoare. El a spus numai că soarta stă în mâinile combatanților și în pătorea lui Dumnezeu. „Nouwe Rotherdammer” publică un interview al unui redactor al său cu d. Stead. În acel interview se zice că editorul lui „Review of Reviews” a sfătuit pe Krüger să urmeze înainte cu rezistența sa și să nu cedeze. Stead a stăruit de președinte să viziteze toate capitalele Europei și acolo unde guvernele nu' simpatisează să caute a atrage poporul pe partea sa.

Generalul bur De Wett. Un ofițer englez scrie la Londra următoarele: „Avangarda noastră a fost prinsă la Lindley. Trei din soldați fuseră duși înaintea generalului De Wett, care după ce i privi de sus până jos, le zise: „Vă dau drumul, cu o singură condiție însă. anume: să-mi făgăduiești pe cuvântul de onoare că veți duce o scrisoare generalului vostru Rudle.” Prisonerul se înțelege, făgăduiește cu mare bucurie. După ce Buril îl tractase bine, cu mâncare și beutură, el au și plecat și dând de generalul lor, i au înmănat epistola în care era scris: „Mulți preiute Domn! Te rog frumos, primeste pe acești trei băieți. Ce să-i țin la mine? Dar în fie-care zi i-aș pute prinde. Salutați De-Wett.”

Călugărită budhistă. În lumea creștină, precum și între adoratorii lui Budha face mare senzație faptul că contesa Canavaro, soția consulului portugez din Hawaii și-a părăsit legea, bărbatul și copilul de 13 ani, și a trecut la religia budhistă, sub numele de sora Sanganita și a plecat în misiune religioasă pe litoralul apusean al Americii.

„Cunună eterne”. În loc de cunună pe stierul decedatului și mult regretatului *Dr. George Vuia* au dăruit pentru fondul destinat pentru ajutorarea școlărilor săraci:

„Victoria” institut de credit și economie, 200 coroane; Dr. Nicolau Oncu, 20 c.; Mihai Veliciu, 20 c.; Petru Truța, 10 c.; Dr. Nicolau Ciacian, 20 c.; Anton Caracioni, 10 c.; Demetriu Bonciu, 10 c.; Ioan I. Papp, 10 c.; Dr. Ioan Suci, 10 c.; Romul Ciogariu, 10 c.; Dr. Sever Ispravnic, 10 c.; Dr. Ioan Nemet, 10 c.; George Feier, 20 c.; Dr. Aurel Demian, 10 c.; Demetriu Iorgovici, 5 c.; Toma Belu, 2 c.; Georgiu Lazaru, 10 c.; Vasiliu Papp, 10 c.; Augustin

Boțoc, 2 c.; Teodor Papp, 2 c.; Traian Pacu, 2 c.; L. Fazecaș, 2 c.; Dr. Teodor Popescu, 5 c.; Aurel Pinte, 2 c.; Sava Raicu, 10 c.; Aurel Petroviciu, 10 c.; Pavel Milovan, 5 c.; Dr. Liviu Tamașdan, 2 c.; Iuliu Herbay, 10 c.; Eugen Șimonca, 2 c.; Dr. Stefan C. Pop, 5 c.; Cornel Curteșu, 2 c.; Dr. Virgil Bogdan, 5; Georgiu Popoviciu, 4 c.; Atanasiu Popoviciu, 2 c.; Iosif Moldovan, 2 c. 30 fl.; Georgiu Adam, 2 c.; Aesentie Secula, 2 c.; Nicuau Mareu, 5 c.; Eugen Popoviciu, 2 c.; Vasile Arjoca, 2 c.; Petru Mișan, 2 c.; Alexiu Babescu, 2 c.; Alexandru Anciu, 2; George Boambă, 5 c.; Ioan Beleş, 5 c.; Paul Rosvan, 5 c.; „Tribuna Popului”, 7 c. 70 fl.; D. Boitor, 2 c.; D.-I. Precupaș, 4 c.; Total 519 cor.

Furtună mare în Anglia. Din Londra se vestește că Joi noaptea a bătuit o violentă furtună în părțile nordice ale Angliei și Irlandei. Case a fost descoperite, ba unele nimicite chiar cu totul. În Glasgow au căzut jertfe ale uraganului doi oameni; de asemenea și Coadbridg. Pe malul mării corăbiile au suferit multe și însemnate stricăciuni.

Chelnerii pentru maghiarisare. Mare bucurie în izrailul maghiar! Ziarele „patriotice” anunță că chelnerii din orașul nemaghiar Timișoara au făcut o înșotire, a cărei scop va fi să propage idea ca fracalioniștii să vorbească cu mnaștrii numai ungurește. Patrioticeii analfabeți, purtători de ciorbe și de pahare de bere, vor convinge pe oaspeții de farmecul „Kouhanyelv”-ului și vor fi propagatori ai culturii maghiare!

Ce vor crede patronii acelor slugi plătite și ce vor zice nemaghiarii, care vor putea fi serviți cu oțet în loc de... apă? Nu și căpușesc ebrajiți ce nu le roșesc acestor secături „patriotice”?

Ce nebunii și necuviințe!

BIBLIOGRAFIE

„Sâmbăta morților”, dramă din popor în cinci acte. Localizată după *Raupach*, de Teodor V. Păcățian, Sibiu 1900.

Subiectul piesei e luat din popor, fără da-a fi însă o dramă pentru popor. Căci pe când desnodamental fatal cititorii, eventual auditorul cult, îl vede ca o consecuență a țării unei credințe, a unei convingeri, în fond nejustificate, pe atunci sceneria, pentru sufletele nerafinate, justifică superstițiile.

E vorba de o dragoste căreia se opune părintele fetei. Eroii într-o halucinație vede viitorul: moartea iubitei lui și a tatălui ei—ceea ce de fapt se și împlinește formând desnodământul anei acțiuni prea puțin colorate.

Fiind vorba de o dramă din popor, nu pregetăm a spune, că opera lui *Raupach* este mult inferioară *Năpastei* lui *Caragiale*. Un mai bun serviciu ar fi făcut traducătorul localizând o comedie bună; cu atât mai mult, cu cât cel-ce urmărește mișcarea teatrală la noi, ca să zicem așa, dincoace de Carpați, nu au putut să nu se convingă că mai mult corespunde dispoziției poporului nostru, de așa zisele clase culte, fie celei populare, acest gen dramatic.

Asupra traducerii însăși, asupra felului cum este făcută, nu putem să ne exprimăm în termeni tocmai elogiști. Deși trăit mulți ani în România, di *Păcățian* știe une că: ochul se „sbate”; noi știm că „se sbate ca peștele pe uscat”, se zice; apoi ne dă frase ca aceasta: „Cum înțelegi tu lucrul”. (Wie meinst du das)?—ceea ce nu sună tocmai bine românește. N'ar suna mai bine: „Ce vrei să zici?”

În definitiv, „Sâmbăta morților” în traducerea d-lui Păcățian, ni-se prezintă ca o lucrare nu tocmai bine aleasă și cu puțină îngrijire servită.

Editor. Aurel Popovici Barcianu. Red: respuns: Ioan Russu Șirianu.

Invitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe al doilea semestru la

„TRIBUNA POPORULUI“

Cu condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, cari sunt cele următoare:

In Monarchie:

Pe un an Cor. 20.—
 Pe 1/2 an 10.—
 Pe 1/4 an 5.—
 Pe o lună 2.—

Pentru România și străinătate:

Pe un an franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca și în zilele pentru popor, cu cor. 4 pe an, având o învâdare de 8 pagine, cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus poporal de 4 pagine.

Domnii abonenți sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor pentru regulata expedare a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anumiți pentru timp, care începe cu prima și termină cu ultima lună.

Este în interesul dlor abonenți, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și ieșite. Doamnelor abonenți vechi sunt rugați a își re-mandata postal adresa tipărită dela fâșiile, în cari li s'a trimis „Tribuna Poporului“ până acum.

Administrația

„TRIBUNEI POPORULUI“

In atențiunea domnilor învățători români. Aducem la cunoștința domnilor învățători de la școalele populare, că a eșit de sub tipar Geografia comitatului Arad, de învățătorul Damaschin Medre, — ca manual cu mai multe chărți geografice. Intocmit pentru clasele III. IV. ale școalelor populare, și aprobate de Ven. Consistor aradan.

Se poate procura de la Administrațiunea „Tribunei Poporului“ din Arad. Prețul 35 cr. plus 5 cr. porto postal.

3171—1900.
 tlkvi sz.

Arverési hirdetmény kivonata.

Az új-aradi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lupulov Kriszán Jelka végrehajthatónak Lupulov Gligor végrehajtható elleni 375 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtható ügyében a temesvári kir. törvényszék (az új-aradi kir. bíróság) területén levő Fönlakon fekvő a fönlaki 368 sz. tlkvb. A. I. 1—7 sorsz. 371. hrsz. 352. összeírás sz. alatt felvett házból 800 □-öl udvar és kerttel és 958/2. 1139. 1842. 2047 és 2430 hrsz. alatt felvett 8 hold és 400 □-öl szántóföldből Lupulov Gligort illető 2/3 részre az árverést 2650 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi január hó 12-ik napján d. e. 10 órakor Fönlak község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 265 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Új-aradon, 1900. évi szeptember hó 27. napján.

Az új-aradi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

536 1—1

Dr. Simonfay, kir. aljbíró.

Tipografia
„Tribuna Poporului“
 arangiată fiind cu material nou
 primește spre executare:

Tipărituri de bancă,	Cărți, Brosuri,	Orico-tipărituri.
Invitări la nunți,	Anunțuri funebrele, etc.	

Cele mai moderate prețuri!!

A apărut

Și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“ următoarele opuri:

	coroana	fleri
1.) „Geografia Comitatului Arad“, pentru clasa a III-a școalelor populare, de Damaschin Medre, învățător; aprobat de Ven. Consistor ilustrată cu chărți geografice	—	—70 „
2.) „Amicul Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic in cause administrative. Prețul	—	— 1.— „
3.) „Lupta pentru drept“ de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean,	—	— 2.— „
4.) „Judecătorii cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu,	—	—80 „
5.) „Liber tea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu,	—	— 2.— „
6.) „Principiile politice“, după Dr. T. de Holtzendorf, de T. Păcățeanu	—	— 4.— „
7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culesse din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popoa, profesor in Brașov.	—	— 2.50 „
8.) „Războiul pentru neatarnare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului	—	— 1.20 „
Prețul „Coroanei“	—	— 1.60 „
9.) „Din vremuri apuse“ — de Iudita Secuța născ. Truția	—	— 1.— „
10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu,	—	— 1.— „
11.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga.	—	— 3.60 „
12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu.	—	— 1.60 „
13.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț.	—	— 5.— „
14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul,	—	— 1.50 „
15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilchelm Niemandz	—	— 1.20 „
16.) „Liturgia Sfântului Iosif Crisostov“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățător in Arad. Această liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul in Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase, pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 3 coroane.	—	—

La comande să se mai adauge de fie-care op 10 fleri spese postale.